

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 kron. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne prostje. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ☐☐☐ ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strassmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, nasmaljena običnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

Obrtništvo in jugoslovanska demokratska stranka.

(Poročilo tajnika Z. Z. v Celju Janka Lesničarja na okrožnem shodu JDS v Celju).

Gospodje zaupniki! Uvodoma se moram oprostiti, da sem prevzel za današnje zborovanje kratko okvirno poročilo o obrtniškem vprašanju, ker nisem sam obrtnik. Baval sem se z obrtniškiimi vprašanji, ker smatram za dolžnost vsakega narodnjaka v naših mestih in trgih, da se za obrtništvo zanima, ako želi, da si ustvarimo zlasti po naših nemškutarskih mestih in trgih močan slovenski srednji stan, ki bode zvest narodu in državi. Podal bom le v obrisu razmere obrtništva do stranke in omenil praktično delo, katero se je od naše strani za obrtništvo opravilo.

Obrtništvo je element reda, miru in dela. Zato mu ni mesta v strankah, katere odkrito ali prikrito pospešujejo anarhijo, razdirajo družabni red in nas tirajo v socijalne domače boje z nedoglednimi posledicami za našo produkcijo. Baš zato stoji skoraj celo slovensko obrtništvo v taboru JDS, ker vidi, da je ta stranka brez ozira na dobiček, ki bi ga utegnili imeti z demagogijo in igranjem s socijalnimi frazami, odkrito napovedala boj onim ljudem, kateri mislijo, da lahko izrabijo današnji položaj naše družbe in države za dosego svojih razdirajočih ciljev. Obrtništvo mora zahtevati od stranke, da na tej poti vztraja in stori vse, kar se storiti da za okrepitev srednjega stanu, to je obrtnika in kmeta, v državi. Ne le napram industriji, tudi napram obrti stavijo danes delojemalci mnogokje zahteve, ki jo morajo zadušiti. Premnogo je obrti, ki bodo morale v največjo škodo našega narodnega gospodarstva in obnove države pavzirati, ker ne bodo mogle zmagovati previsokih zahtev delavstva. Prevaliti vse te zahteve na konzumente, se ne bode nikakor trajno dalo doseči. Ker delojemalec pod vplivom raznih agitatoričnih gesel ne bode hotel popustiti, se mu bode moralo nasproti postaviti drugo silo, to je organizirano silo delodajalca. Novega se s tem ne bode zgodilo ničesar, ponavljalo se bode le to, kar je doživela zadnje čase tudi Nemčija, kjer so se morali braniti meščani in kmetje s stavkami napram socijalistom! Če ni svoboda in enakost prazna fraza, mora veljati to načelo na obe strani; ako se rabi silo na eni strani, se jo bode moralo rabiti tudi na drugi! Prizor, da je pred tednom dni peščica socijalističnih teroristov vsilila svojo voljo mnogo številnejšemu meščanstvu, se ne sme več ponoviti. Ako igrata vlada svoje najboljše in najbolj zanesljive ljudi proti nekaj tucatom boljševikov, potem taka vlada ni več na svojem mestu. Naloga, ki jo ima tukaj JDS, je jasna, upamo, da jo bode brez omahovanja in polovičarstva izvršila.

Politično organizacijo obrtništva v JDS pa morajo izpopolnjevati strokovne in gospodarske organizacije. Obrtniškega stanu ne tvorijo kapitalisti in vojni dobičkarji, temveč ljudje, ki po večini žive iz ust v usta in se morajo toraj trdo boriti za vsakdanji kruh. Za to borbo pa rabijo dvojega: 1. temeljite strokovne organizacije in 2. kredita.

Za strokovno izobrazbo obrtništva

imajo skrbeti obrtniška društva in obrtne strokovne zadrage, dalje potem obrtno šolstvo. Mislim, da je na mestu spominjati se pri tem velikega dela, ki ga je opravilo v tej smeri Občeslovensko obrtno društvo v Celju, ki se je posebno od prevrata sem razvilo za našo ožjo okolico v pravo žarišče dela za povzdigo obrti. O vseh časovnih vprašanjih se v tem društvu predava in se v prijateljskih tedenskih razgovorih določajo koraki, ki se imajo opraviti v prid obrtništva pri posameznih oblastvih in v parlamentu ter pri osrednji vladi. Čisto oporo ima društvo pri Zvezi južnoštajerskih obrtnih zadrug v Laškem. Zveza si je pred vsem nadelala nalogo, da kolikor možno razdruži skupne, kolektivne obrtne zadrage v strokovne in da te zadrage povsod posloveni in spravi v sklad z našimi narodnimi in državnimi stremiljenji. Te zadrage morajo odslej svoje delo še poglobiti. Treba je gledati na pravilen in strog odgoj vajencev, treba je prirejati strokovne tečaje in odpirati obrtništvo pogled v svet, osobito pa na jug k našim bratom. V kolikerm oziru bi dobri poučni tečaji obrtnikom koristili! Tu je korespondenca, knjigovodstvo, sestava raznih naročil, pogodb in listin, vloge na sodišča in oblasti, zavarovalne in druge zadeve, sploh široko, široko polje hvaležnega dela, ki bi se ga naj lotile zadrage in bi ga prav lahko tudi za odrasle izvrševale razne nadaljevalne in trgovske šole! Vsa javna dela v naši državi morajo priti našemu obrtništvu v prid. Nočemo delati krivice nikomur, toda doslej so naše oblasti skrbele povsod le za nemškutarsko obrtništvo, odslej naj pridejo naši davčni groši v prid domačim ljudem! Pri tem si mora naše obrtništvo nadeti posebno nalogo in si šteti v posebno čast, da vsa javna dela kolikor možno dobro izvršuje! Veliko je še koncesijoniranih obrti po naših mestih in trgih, ki so ostale v nemških rokah. Mislimo pri tem samo na velevažno tiskarsko obrt, na orožarje, dimnikarje, starinarje, gostilničarje, inštalaterje itd. Nemškonacionalna obrtna oblastva so gledala tem ljudem pri skušnjah skozi prste in so tudi sicer oddajale te koncesije ljudem v politične svrhe. Zahtevali so naši obrtniki revizijo teh koncesij že večkrat, kaj se je zgodilo, se odteguje naši vednosti. Pozivljamo zato znova energično našo vlado in naše poslance, naj teh velevažnih zadev ne zanemarjajo!

Upamo, da prinese v pospeševanje naše obrti prav poseben polet nova trgovsko obrtna zbornica za Sp. Štajersko. Kakor čujemo, se je vsled srečne intervencije naših poslancev dr. Kukovca in prof. Voglarja dosegla principijelna odločitev vlade za ustanovitev. Zahteva po lastni zbornici za Sp. Štajersko in sedaj pač tudi za eventualno upravno priključene dele Koroške in Prekmurja je tako stara, kakor je staro narodno probujenje naše obrti in trgovine. Vodilo bi predaleč, ako bi omenjal boje za ustanovitev take zbornice v raniki državi. Po prevratu smo sprožili to misel v Občeslov. obrtnem društvu in Zvezi južnoštaj. obrtnih zadrug znova. Želeli smo rešitev še pred Novim letom 1919 in napravili tudi tozadevno vlogo. Prva narodna vlada pa je prišla takrat v krizo in zadeva je oficijelno mirovala

do spomladi, ko so jo znova oživili shodi v Mariboru in Celju, dokler se ni na spomina vrednem shodu trgovcev in obrtnikov v Celju meseca junija celo južnoštajersko obrtništvo in trgovstvo kar najbolj energično izreklo za ustanovitev trgovsko-obrtne zbornice za Sp. Štajersko. Utemeljitev potrebe po zbornici in njen delokrog je na takratnem zborovanju orisal tovariš dr. Božič in bi ne kazalo tega ponavljati. Zbornica tvori vrhunec organizacije našega obrtništva. Želimo iskreno, da bi srečno poslovala!

Posebne težkoče dela ureditev primerne kredita za obrtništvo. Na kako državno pospeševanje kreditne akcije v prid obrtništva je težko misliti, ker bo živela država nekaj let v težavnih finančnih razmerah. Istotako se bomo težko lotili kake državne akcije za kredit obrtniškim invalidom in vdovam, kakor je ustvarila nekaj podobnega čehoslovaška republika. Ostanje torej samopomoč. Na banke ne damo glede obrtniškega kredita veliko; tam se gleda preveč na zaslužek. Ali mnogo dobrega store tu lahko naše velike posojilnice, katere morajo pač pri začetnikih bolj gledati na njihov značaj, kakor na kar najsigurnejša poročila. Že zgoraj sem omenil, da imamo še vedno na pospeševanju naše male obrti kar največji interes. Najlažje pa pomaga obrtniku; naj bi torej ne ostala obrtna kreditna zadruga v Celju edina ustanovitev te vrste v deželi! Da lahko taka zadruga krasno deluje, se je izkazalo; želeli je le, da bi se je toplotno oklenili tudi oni obrtniki, kateri imajo denarja za vloge dovolj.

S tem končam. Hvaležno nalogo ima JDS pri organizaciji obrtništva; naj jo izpolnjuje in tudi hvaležnost obrtništva ne izostane.

Miloš Štöbler:

Tri dni v Sloveniji.

(Konec.)

c.) Vzgojevalno delo.

Največje veselje sem imel, ko sem se v Št. Jurju ob juž. žel. razgovarjal z učenci tamkajšnje kmetijske šole. Dobro poznam našega kmečkega fanta, zato sem se tembolj čudil, ko sem v teh razgovorih s posameznimi gojenci spoznal, kako močno je na fante vplival pouk enega šolskega leta. Vsa čast gg. učiteljem te šole! Zanimivo bi bilo zasledovati, kako delajo in kako žive oni naši kmetovalci, ki so svoj čas obiskovali šentjursko kmetijsko šolo in so danes že samostojni posestniki. Ne morem si misliti, da bi se ne videlo velikega vpliva šole pri teh ljudeh tudi zunaj v praktičnem življenju.

Ali je v našem narodu že dosti zanimanja za kmetijsko šolo? Kmetijskega šolstva samega je gotovo še premalo, o tem ni dvoma. Moj ideal bi bil, da mora vsak slovenski kmet izvršiti kmetijsko šolo. Seveda pa so gospodarske razmere našega kmetijstva še take, da bi se ta ideal zaenkrat dal doseči le s kmetijskimi zimskimi šolami, kakoršna bi morala obstojati v vsakem sodnem okraju. Poznam ugovor, da je pouk popolnejši, ako dela fant v šoli celo leto in vidi predvsem tudi praktično delo, ki se vrši v kmetijstvu po leti. Ali praktične razmere so take, da hoče kmet imeti fanta po leti doma, medtem ko ga po zimi rad pusti od doma v šolo. Iz teh razmer se je razvilo vse kmetijsko zimsko šolstvo na Danskem in v Nemčiji. V teh dveh državah imamo danes takih šol mnoge stotine. Tudi Jugoslovani bomo morali prirediti sistematično gojiti kmetijsko zimsko šolstvo. Vsak naš posestnik mora

biti vsaj gojenec take šole. Ako bodo sredstva na razpolago in bodo razmere zahtevale, tedaj bo vedno dovolj gojencev tudi za celoletne in večletne kmetijske šole. Ena vrsta šole druge ne izključuje.

Da se vrši mnogo vzgojevalnega dela i izven šole, osobito v naših strokovnih organizacijah, to je znano in se more opazovati pri vsaki prireditvi. Ko je Avramovič, vodja srbskega zadruženstva, gledal v Žalcu, kake krasne kmetije pripeljali k ogledovanju in s kakim zadovoljstvom so kmetije sprejemali malenkostne premije po 20 K do 100 K, je dejal: »To je zlat narod!« — Dela za svojo čast in k večjemu še za pohvalo, ker več te malenkostne premije ne morejo pomeniti. Gospodarsko rokovnjaštvo je srcu našega kmeta tuje. Vzniklo je na drugih tleh. Ako ga je danes tuintam morebiti najti tudi že med kmeti, tedaj je došlo v te vrste od drugod. Naš priprosti kmečki človek je dober in dolžnost vseh strokovnih stanovskih organizacij je, da ga v dobrem obdrži. V tem vidim eno najvažnejših vzgojevalnih nalog zadrugne in sploh stanovske kmečke organizacije.

d.) Nezadovoljnost ali negotovost in dolžnost.

Najresnejša točka celega opazovanja je gotovo splošna nezadovoljnost, ki se hoče zagristi v naše ljudi. Odkod izvira ta nezadovoljnost? Iz negotovosti glede mejnega vprašanja, glede valute. Največ nezadovoljnosti je gotovo povzročil finančni minister, ki za rešitev valutnega vprašanja sploh še ničesar storil ni, medtem ko dela nerodne eksperimente s carino in pušča lepo v miru vojne dobičkarje, oziroma se nadaljevanje gospodarskega rokovnjačenja mirno dopušča. Ljudje so v skrbeh tudi radi bodočnosti kmetijstva v Sloveniji. Bo li isto v stanu se vzdržati vzpričo Banata, Srema in Srbije, oziroma kake spremembe v pridelovanju bodo potrebne? K temu se še pridružuje hujskanje državi sovražnih elementov, predvsem tujerodcev in boljševikov. Da je pri vsem tem polno zabavljanja na deželno in osrednjo vlado, se razume.

Tako izgleda stvar na prvi pogled. Vendar se ne motim, ako sem povsod videl, da so ljudje nezadovoljni le, ker bi v svoji ljubezni do naroda in domovine razna tekoča vprašanja hoteli imeti čimprej urejena. Onih, ki so iz zlobe nezadovoljni, je hvala Bogu malo in jih tudi vsakdo precej spozna in kot take označi. Ta splošna nezadovoljnost po mojem mnenju torej ni nič boleznega, nič slabega, temveč pomenja v naših razmerah le največjo voljo, urediti vse zadeve v splošno zadovoljnost. Mislim, da bi za našo bodočnost bilo celo žalostno, ako bi te nezadovoljnosti vzpričo dejanskih razmer ne bilo. Seveda, sama nezadovoljnost ne zadostuje, temveč je potrebna tudi najmočnejša zavest dolžnosti do dela. Trdim pa, da te zavesti v naših ljudeh ne manjka! Vsak je sicer nima, toda oni, ki so že doslej z uspehom vodili našo usodo, jo imajo, in je imajo danes morda več, kakor kedaj poprej, ker so tudi potrebe danes večje. Zato zapam, da tudi tokrat lahko mirno zremo v bodočnost.

e.) Čiščenje.

Slovenskega boja za in proti čiščenju skoraj ni mogel razumeti, kdor ga je opazoval iz daljave, n. pr. iz Beograda. Toda že na slavonski železnici sem razumel boj za čiščenje. Neverjetno, koliko tujih, narodno nam sovražnih elementov se danes prihaja k nam in išče tukaj seveda gospodarskega, morebiti celo političnega dobička. Čiščenje bi se torej moralo pričeti precej tam za Beogradom. In ne dvomimo, da se bo svoječasno tudi do tja vršilo. Slovenci pa prednjačimo, ker mi po svoji preteklosti najbolje poznamo nevarnost tujega dela med nami. Izgovor, da je ta nevarnost izginila vsled tega, ker imamo sedaj lastno državo, ni utemeljena. Jasno je, da bo sovražni sosed skušal pri nas samih najti

ljudi, ki bi delali v naši državi protidržavno propagando in v to svrhu se bo posluževal naših tujerodnih elementov. Slepec, kdor tega ne vidi, revež, kdor tega videti noče! Boj za čiščenje se mora nadaljevati in razširiti, dokler je še čas. Morebiti utegne nekoč kaka tuja sila temu nasprotovati. Danes takega nasprotovanja še ni. Čistimo! Kdor ni naš, ne more biti z nami in za nas. Na to nas je zopet spomnil zadnji mariborski dogodek, ki bi ga ne bilo, ako bi ne bilo protidržavne nemške agitacije. Ta je segla celo v naše vojaške vrste, pa bi se še dvomilo, ali je čiščenje potrebno ali ne?

POLITIČNE VESTI.

Vladna kriza v Beogradu se vendar hitreje razvija, kot so prerokovali, Regent Aleksander je namreč poveril sestavo nove vlade dosedanjemu ministru za prosveto dr. Ljubo Davidoviću, samostalcu, članu demokratske zajednice. Davidović je že konferiral skoro z vsemi klubi in so se vsi izrekli za koncentracijsko vlado. Najbolj trmasti so seve radikali in ni celo izključeno, da se sestavi vlada brez njih. — Vest o odpoklicu Pašića v Beograd se ne potrjuje.

Prekmurje — naše! Glasom poročila LDU je obvestilo francosko poslanstvo kraljevsko vlado, da je mirovnu konferenca v Parizu definitivno priznala našemu kraljestvu ozemlje Prekmurja in pristala nato, da to ozemlje takoj zasedejo naše čete. Končno! Naši zaupniki od Prekmurja so na nedeljskem sestanku JDS v Mariboru pripovedovali obupne reči o zatiranju prekmurjskih Slovencev in je nato zbor v posebni resoluciji pozval vlado, da nemudoma zasede Prekmurje, ker bomo sicer dobili svoje brate izstradane, pobite in do zadnje drobtine izropane pokrajino. Vsled poloma madžarske armade in vlade je stopila v ospredje tudi spojitve Jugoslavije s Čehoslovaško in mi upamo, da bodo naši državniki dani položaj v korist naših pravic popolnoma izkoristili. Ampak hitite — Prekmurje je naša žitna zakladnica, dokler je promet iz Banata tako težaven!

Dvomesecne orožne vaje. LDU. Beograd. V novoosvojenih krajih se pozivajo vsi vojni obvezanci na dvomesecne vojaške vaje. Pozivanje se vrši v skupinah. Na vojaške vaje se ne pozivajo tuji državljani.

Na Madžarskem se politika hitro suče. Socijalisti (zmerni) niso mogli dolgo obdržati vlade, zato so skušali pritegniti meščanske kroge in kmete. Boljševiki pa so nekdanje tako oblastno in bogato Ogrsko tako razdejali, da je trenutno menda vsaka demokratska vlada nemogoča. Kajti vojaški in meščanski krogi so socijalistično vlado prisilili, da je demisionirala in ententa je imenovala bivšega nadvojvodo Jožefa za diktatorja na Madžarskem. Ljudstvo je baje ta preokret sprejelo mirno in celo z navdušenjem. Kmalu bodo prilezli na dan ogrski grofi. — Ententne ekspedicije proti Madžarski so se udeležile tudi jugoslovanske čete. Upamo, da bomo tudi deležni sadov te ekspedicije.

Iz jugoslov. dem. stranke.

ZAUPNI SHOD JDS MARIBORSKEGA OKROŽJA.

Shod je otvoril predsednik mariborske okrožne organizacije JDS g. Lovro Petovar, ki je opravičil odsotnost poslanca dr. Kukovca, kateri je moral iti na dva shoda v brežiškem okraju, ter nato pozdravil podpredsednika deželne vlade g. dr. Žerjavo, katerega so zborovalci navdušeno pozdravljali.

Poslanec Voglar je na to referiral zelo pregledno in stvarno čisto kratko o zunanjem položaju, ki ga javnost itak pozna iz časopisov. Obširneje je gosp. poslanec razmotrival notranji položaj

in posebno pojasnil stališče in delo jugoslovanske demokratske stranke v uradniškem vprašanju, katerega je v splošno zadovoljnost ugodno rešila predvsem iniciativnost našega somišljenika, ministra dr. Kramerja. G. poslanec je povdarjal, da še s tem nismo zadovoljni, ampak bo stranka od vlade še tudi odločno zahtevala draginji primeren nabavni prispevek. Nato je g. poslanec govoril še o ureditvi učiteljstva, agrarni reformi, ki jo bo stranka z dosedanjjo energijo reševala naprej, o volilnem redu, valuti, ministrijski krizi in o delovanju naših poslancev v narodnem predstavništvu.

Burno pozdravljen je nato podal poročilo podpredsednik deželne vlade, g. dr. Žerjav. Podal je predvsem kratko poročilo o naporu naših mož za Maribor in severno mejo, nato pa je obširneje utemeljeval potrebo našega strankarskega delovanja, ki je radi edinstvenega programa v interesu države JDS je bilo obmejno in socijalno vprašanje več kot strankarska korist, ker je smatrala za predvsem potrebno, preprečiti v državi boljše razmere. To strankino samozatajevanje pa so nasprotni stranke izkoristile v svoj prid. S tega vidika je presojati tudi krizo v deželni vladi in ministrstvu. Naš državni program za bližnjo bodočnost bi bil: Monarhija je izven debate, kakor tudi federalizem. Razmotrivati pa je vprašanje provincializma ali okrožij. Deželne uprave se morajo na vsak način unificirati, da se odpravi razcepljenost v državni upravi, kjer ne sme biti strankarske borbe, če hočemo imeti državno avtoriteto. Pokrajinske vlade se naj depolitizirajo, četudi je upoštevati, da ima politični značaj vlade vsled njegove iniciativnosti, odgovornosti in dr. gotove ugodnosti. Če pa se stranke v vladi vedno prepirajo, to zopet veliko več škoduje. Organizacija naše stranke je še zelo pomanjkljiva. Važnost zmage naše pri volitvah pa leži zlasti v interesu edinstva SHS. Mi smo v svojem nesebičnem delu za državo preveč pozabljali na svojo stranko, v kateri večina pristašev samo zabavlja. Moramo se ogledati, kakšno je naše delo v Sokolu, Čitalnicah, Pevskih društvih in organizacijah. O delu v vladi je g. podpredsednik izjavil, da je ista najnevarnejši čas prebolela: draginjsko krizo in zunanje napade. Sedaj so razmere konsolidirane in armada je močnejša, kot si nasprotniki mislijo. In zato se lahko sedaj tudi mi posvetimo strankarskemu delu. Smo pa vedno za skupno delo, če tudi so nasprotniki nelojalni, zahrbtni in zlobni. Somišljeniki se naj torej potrudijo, da bo v najkulturnejšem delu naroda SHS zmagala pri volitvah res državnotvorna stranka, ne pa boljše-viški elementi!

Ko sta na to dr. Lipold in dr. Goršek sprožila napad »Straže« na dr. Žerjavo glede severne meje, je slednji podal še tudi zaupno poročilo o znanih sklepanjih s francosko misijo o severni meji. Zborovalci so se prepričali, da gre zasluga za dosego današnje ugodne severne meje, zlasti tudi za Radgono, edino le spretnemu manevriranju diplomata dr. Žerjave. Mučno je na zborovalce vplivalo čudno obnašanje v tej zadevi, bivšega predsednika kraj. organ. dr. Rosine, ki se tudi zborovanja ni udeležil.

Poslanec Voglar je še poročal o organizaciji JDS v mariborskem okrožju, na kar se je razvila zelo živahna debata o referatih in vseh dnevnih, političnih in gospodarskih vprašanjih ter je navzoči podpredsednik deželne vlade dajal ponovno obširna pojasnila debatantom.

Še le ob drugi uri popoldne je predsednik g. Petovar zborovanje zaključil: poprej pa so se še izvedle v smislu strankinega štatuta III a nove volitve za mar. okrožje.

Celjsko okrožje JDS je zastopal na zboru dr. Reisman.

Sestanek zaupnikov je bil lep in zanimiv. Čila debata, ki pa se radi pomanjkanja časa sploh ni mogla dovolj razviti, je pokazala veliko zanimanje zborovalcev za vsa javna vprašanja in nam je torej treba še več takih okrožnih zborovanj, ki pa morajo biti vsebinsko in tehnično dobro pripravljena. — Zlasti je treba pri takih sestankih paziti na to, da bo dovolj časa za vsestransko debato, kjer lahko vsak zaupnik pove svoje želje in pritožbe, ker drugače sestanki ne morejo imeti pravega praktičnega uspeha.

Tudi se nam ne zdi umestno, pristo-

pa takim sestankom, katere obiščejo tako odlični politiki, kot je naš dr. Žerjav, omejevati na majhno število zaupnikov, ker bi ga gotovo rad slišal vsak somišljenik.

Sestanek je tudi pokazal, da je organizacija JDS v mariborskem okrožju še zelo pomanjkljiva, takorekoč še le v povojih, in je za našo stvar nujno potrebno, da dobimo v Maribor čimprej iniciativnega in zmožnega strankinega tajnika, ki bo vodil vso organizacijo v okrožju. Organizacijsko delo je namreč čisto zaspalo, odkar je poslanec Voglar v Beogradu. Če bomo imeli v Mariboru moža, ki se bo lahko posvetil izključno organizacijskemu delu, in zbral vse naše številne zmožne moze, ki bi radi javno delovali, a še danes samo kritizirajo in če se bo rešilo tudi vprašanje časopisja v zasnovanem smislu, bomo imeli kmafu takšne uspehe, da bomo sami strmeli nad njimi. —n.—

Krajevna organizacija JDS v Mozirju ima v nedeljo, dne 10. avgusta ob 3. uri popoldne v hotelu »Ilirija« izvanredni občni zbor, na katerega vabi vse člane in somišljenike, ki žele nanovo pristopiti. — Ivan Lipold, tč. predsednik.

Slov. Bistrica. Krajevna organizacija JDS za slovenjebistriški okraj ima danes v soboto, dne 9. t. m. točno ob 6. uri zvečer v hotelu »Beograd« izredni občni zbor. Na dnevnem redu je izvolitev novega odbora, pogovor o delovanju v bližnji bodočnosti in javne zadeve v mestu in okolici. Vabljen je vsak somišljenik JDS.

Oplotnica. V nedeljo, dne 10. avg. vsi na shod Jugoslovanske demokratske stranke, ki se vrši ob 3. uri pop. na vrtu ge. Kunejeve. Somišljeniki konjiškega okraja, ki vam je mar napredek in dobrobit našega ljudstva, skrbite, da bo na shodu sijajna udeležba!

IZ KOROTANA.

V Velikovicu se otvori letošnje jesen 1. razred gimnazije (z opisnim risanjem) in 1 letnik učiteljskega.

Po osvobojenem Koroškem se je pričelo zopet živahno narodno gibanje. Vsako nedeljo se vrše narodni tabori z govori, petjem in godbo, ki jih poseča na tisoče ljudstva. Tudi Nemci nastopajo kot govorniki in se zahvaljujejo naši armadi, da jih je rešila strahovlade nemških vojaških tolpa in avstrijskega stradanja.

MARIBORSKE NOVICE

Velik trgovski in obrtni shod se vrši v nedeljo, dne 10. avgusta ob 15 uri v Götzovi dvorani v Mariboru. To bode doslej največji strokovni shod v Jugoslaviji, zato se pa naj vsak trgovec in obrtnik udeleži.

Kr. vojaško realno v Mariboru je pretečeno šolsko leto obiskovalo 193 učencev, 18 gojencev se je oglasilo iz VII. raz. k neobveznemu zrelostnemu izpitu, in sicer 2 Srba in 8 Slovencev.

V Mariboru se je naselil nov slov. odvetnik dr. Karl Škapin. Odvetnikov nam torej tukaj ne bo manjkalo.

V veliko kavarno se je prelevil »Theresienhof«. Če je podjetje v narodnih rokah, nam ni znano.

Čez 500 čeških otrok se je peljalo v pondeljek skozi Maribor v elegantnih in okrašenih vozovih, veselo pevajoč češke in jugoslovanske pesmi. Otroci so se peljali na počitnice v češke kolonije v Slavoniji. — Iz Bosne pa se je peljalo skozi Maribor 41 voz poljskih naseljencev v domovino.

CELJSKE NOVICE.

Kako je s celjsko »Nemško hišo«? Društvo »Deutsches Haus« je s kupno pogodbo od 3. junija 1919 prodalo hišo z gostilniško obrtjo in k hiši spadajočim zemljiščem sledečim celjskim veljakom: Frideriku Jakowitsch, Frideriku Jarmer, Janezu Jellenz, Francetu König, Avgustu Lakitsch, dr. Valterju Negri, Eriku Negri, Viljemu Rakusch, Gusatvu Stiger, Adolfu Westen in Viljemu Jarmer za 260.000 K. Kupnina se krije natanko s svoto ostankov vknjiženih dolgov! Že iz

tega se razvidi, da je kupčija samo navidezna; v istini ostane isti posestnik in isti gospodar kot poprej, dete je samo prekršeno, ker se je vendar tudi celjskim nemškim mogotcem že zdel prejšnji naslov premalo vabljiv za občinstvo. Gostilniško koncesijo pa še ima vedno prejšnje društvo »Deutsches Haus« in je ne misli odložiti poprej, dokler ne poteče najemna doba sedajnega gostilniškega najemnika Karola Breischka to je ne pred 1. decembrom 1922, pa tudi takrat le v slučaju, če se bo posrečilo najti drugega najemnika, ki bi ga odobrile tudi naše oblasti. Da bi se pa bolje zagotovilo, da ne pride kak delež na sosesi podjetja v slovenske roke, se je vpogodbi tudi določilo, in vknjižilo, da nobeden gori imenovanih sosesestnikov ne sme prodati svojega deleža brez pritrdila ostalih sosesestnikov. Čujemo, da je podjetje pod nadzorstvom. Ali si bo nadzornik, ali si bo vlada dala dopasti takšno pogodbo?

Slovensko Celje. »Stadtmühle«, »Das Schnalzen mit der Peitsche...«, »Warnung! Das Betreten der Bahnschranken...«, »Achtung! Schlimme Hunde«, »Josef Jarmer«, »Gösser Bierdepot«. Vse to v razdalji 100 korakov. Mimo mene koraka zaljubljen parček nemško čeblijač. Obupno se ozrem krog sebe, kje bi našel kak znak, da sem v Jugoslaviji. K sreči zapazi mojo zadrego oni parček in začne slovensko kramljati. To je bilo v Celju dne 7. velikega srpana 1919, devet mesecev po prevratu.

Trgovski in obrtni naraščaj ima telovadbo ob sredah od 7. do 1/29. ure zvečer in ob nedeljah od 9. do 1/211. ure dopoldne. — Pozivljajo se vsi trgovci in obrtniki, da pošiljajo svoje vajence k telovadbi, ker le na podlagi iste si vzgojite čvrste in zdrave ljudi. V telovadnici vlada tudi strogi red in disciplina, kar je vajencem le v korist. — Odbor »Sokola«.

Knjigarna Georg Adler, ki je sedaj baje v slovenskih rokah, ima v svojih izložbah samonemške napise. In mi se naj zgražamo nad izzivanjem nemšk. tvrdk?

Zanimivo ali napredek? Na kralja Petra cesti prodaja neki trgovec-manufakturst poleg belega platna tudi — modro galico. Kako to? V časih solidnega trgovanja namreč tega nismo bili vajeni.

Glas iz občinstva. Cene klobukov so se po dolgem času zopet zasvetile po izložbah. Toda nas, ki imamo že davno ogledana in celo preluknjena pokrivala, so te gorostasne cene osupnile! Kajti pod 200 K ni klobuka. Ker bi si pa vsaj na jesen, ko bo zapihal mrzel veter, radi po dolgih letih zopet enkrat oskrbeli pošteno pokrivalo, prosimo tem potom državno pravdnštvo, da takoj preišče upravičenost teh gorostasnih cen. Vsi ti 200 kronski klobuki se že namreč par mesecev in še dalje parijo po izložbah, seve brez cen, katere so šele sedaj zablistele, ko je treba na meji plačati od klobukov carino... Tako briljni kot klobučarji, smo namreč mi tudi. d

Na finančno stražo. Poroča se nam: Prišel sem v eno celjskih trafik in prosim zavojček duhana; trafikantinja mi odgovori, da ima duhan, a prodati ga ne sme, ker ji je ukazano od fin. straže, da mora imeti vedno gotovo zalogo tobaka. — Ta odredba je bila umestna preje, ko je bilo dovolj tobaka pa ne sedaj, ko se moramo tako pehati za to žlahtno travico! Gospode pri finančni straži pa prosimo, da opustijo te grde staroavstrijske šikane!

Trgovcem, obrtnikom in drugim vojnim dobičkarjem v Celju. Iz Gaberja se nam poroča: Gasilno društvo ni politično ampak koristno, in ako napravi veselico, jo priredi v ta namen, da si za čisti dobiček nabavi novo gasilno orodje, kar je gotovo le posestnikom v korist. Pa gori imenovanim se izven male izjeme ni zdelo vredno, da bi prišli počastiti naše vrle gabrške gasilce. Pač pa smo mnogo teh ljudi videli v soboto na internacional-veselici v — nemški hiši. Že dobro!

Še malo spomina. Tisti Peter Derganz, ki se okrog hvali, da živi v prav dobrih odnosih s slov. uradnik, v Celju in ki se je čudil, da pri zadnji koroški polomiji niso internirali mirnega nemškega obrtnika g. F., ter si še vedno demišluje, da ga ščiti rajni dr. Ambrožič, katerega zvest ministrant je bil, je leta 1914 v mesecu juliju ob priliki manifestacije za vojno ko se je sprevod pomikal mimo Narodna vpi, kar mu je duša dala: »Nieder mit den Slaven, nieder mit den Serben.« — Danes pa ob vsaki priliki trdi, da je »geborener Kroat«; pa ne bo nič Peter, prepozno si prišel do spoznanja. Tvoji grehi so veliki.

Prikazni. Kadar se je šlo za pobijanje Slovencev v Celju, nista prav nič zaostajala za Dergancem znana policaja Zintauer in Schantl; a sedaj bi se jima pa vendar moralo malo peroti postrici, da bi jih ne videli tolikrat skupaj na ulici. Vprašamo pa tudi, kaj išče Zintauer pri raznih še po nemški Avstriji podedovanih mestnih nastavljenicah. — Ako bi se na mesto pri nas zelo slabo vpisanega policaja Urcha nastavil v mestni plinarni kak slov. invalid, bi nam tudi ugajalo.

Brivci so cene znatno povišali. Privoščimo vsakemu pošten zaslužek, zahtevamo pa potem tudi s strani brivcev primerno pozornost napram občinstvu. Iste razmere, ki jih je nedavno opisal slov. dnevnik glede ljubljanskih brivnic, vladajo namreč tudi v Celju. Nekateri brivci se za snago in higijeno sploh ne brigajo, tako da mora gost od brivca čez par ur že hiteti k zdravniku. Ker nismo, da bo ta opomin zadostoval, zaenkrat še ne navajamo podrobnosti. Pač pa prosimo sanitetno oblast, da posveti tej stroki malo svoje pozornosti.

Posmrtnica »Samoti«. Naenkrat so se nam odprle oči. »Samota« je tisto, kar je povzročilo, povzročila in bo povzročalo samoto v našem gledališču, v naših dvoranah, kadar so koncerti in predavanja, povsod, kjer se resno dela in misli. Poznamo klubovo sobo te »Samote«. Majhna, zakajena gostilniška soba, z vinom polita miza. Vidimo tudi — hvala bogu samo v duhu — od vina razgrete obraze, in oni ideal članov kluba — natakarico »v gostilni pri sedmih tepcih«. Slišimo banalne dovipe, nadute besede o narodnosti, hripave pesmi in strah nas je pred to »samoto«, ki svojo duševno revščino, namesto da bi jo sramežljivo prikrivala, v časopisu nekako ponosno odkriva. Klub »Samota« ni umrl, svetujemo mu pa med živimi in javno, naj se nikar več ne kaže. Če pa hoče na vsak način eksistirati, naj vsaj ime spremeni. Imenuje se naj — sramota!

Sestanek slovenskih obrtnikov »Na škarpi« je bil, kakor vsi sestanki v zadnjem času, spet prav povoljno obiskan. Predavanje znanega strokovnjaka v obrtniških vprašanjih, g. dr. Božiča, o prvem nastanku obrtništva, o početku starih obrtniških bratovščin in cehov (ne »Čehov«, gospod črkostavec!), njih velikem pomenu in razvoju do postanka modernih združenj, je zelo zadovoljilo poslušalce, ki so z vidnim zanimanjem sledili poljudnim izvajanjem. S prirejanjem predavanj vrši naše marljivo Občeslovensko obrtno društvo velevažno kulturno delo, čegar potrebo najbolje dokazujejo številni obiski obrtnih sestankov in vedno naraščajoče število društvenih članov.

DNEVNE NOVICE.

Priznanje posl. dr. Kukovcu in g. Franchetiju. Na občen zboru skup. obrtne zadruge na Zidanem mostu, sklenilo se je poslati držav. poslancu g. dr. Kukovcu in predsedniku »Zveze obrt. društev«, g. Franchetiju zaupnico in zahvalo za neumorno delovanje v dobrobit obrtništva. Na predlog predsednika se je to brzojavno potem zgodilo takoj po občen zboru.

Pokret jugoslovanske omladine. Celokupna jugoslovanska omladina (srednješolska in akademska) je s težkimi ranami zapustila pozorišče svetovne vojne. Statistika nam bo pokazala, da je bog Mart zahteval od nje največje žrtve. Kot nositeljica najsvetejše jugoslovanske ideje si je omladina že mnoga leta pred

vojno ustvarila svoj trdni program, za katerega je vedno stavila vse svoje sile v boj. Le oni, ki je poznal nje delo, ve ceniti nje zasluge. Ona vidi danes deloma uresničene svoje upe in nade, svesta pa si je tudi, da njena stremjenja, nje program, ki ga je podpisala z najboljšo svojo krvjo, še ni rodila popolnega sadu. Zato stopa jugoslovanska omladina danes vnovič na plan — z istimi čistimi cilji, ona hoče, kakor pravi v svojih pozivih, sodelovati pri zgradbi srečne, popolnoma ujedinjene trdne in močne domovine. Iz tega vidika pozdravljamo shod celokupne srednješolske omladine, ki se vrši koncem avgusta in začetkom septembra v Celju, kakor tudi kongres akademske mladine, ki bo mesec pozneje v Zagrebu, prav presrečno ter želimo našim mladim pionirjem pri njih organiziranju kar največ uspeha. Le v organizaciji je moč!

Iz Pariza se je vrnil g. Tomo Šorli, prej notar v Podgradu v Istri. Bil je v vojni v Galiciji, prešel je k Rusom in nato deloval v naših organizacijah v Rusiji. Pozneje je prišel z dr. Marušičem v Srbijo, se udeležil slavnega umika skozi Albanijo in prišel naprej v Rim, potem v Pariz, ter postal marljiv član jugoslovanskega odbora. Kmalu se vrne tudi častitljiv starosta slovenskih politikov, g. Mihael Vošnjak, ki se bo začasno nastanil v Rogaški Slatini, odkoder jo je leta 1915 pobrisal v inozemstvo. Tudi člani naše mirovne delegacije (g. dr. Bogomil Vošnjak, Drago Mamšič, J. M. Čok, Ivan Mačkovšek in drugi) se bodo še tekom poletja vrnili v domovino.

Iz ruskega ujetništva se je te dni vrnil g. Jakob Podpečan iz Petrovč, ki nam bo podal zanimive podatke o sedanjih razmerah v Rusiji.

Časopis »Klagenfurter Nachrichten« se je moral ob našem umiku tudi presečeno pa se tiska v Cirilovi tiskarni v Mariboru in se vsled izpremenjenih razliti z Mohorjevo tiskarno v Prevalje. Zamer imenuje »Drapost«. Izhaja trikrat na teden in zagovarja sprijaznjenje Nemcev z Jugoslavijo.

Zopet smo zaplenili v Špilju čez 2 milijona zlata. Iz Maribora nam poročajo: Verižniki in čifuti so začeli skrbeti za okrepitev naše valute. Dne 6. avg. t. l. je naša finančna straža v Špilju ponoči zopet našla v osebnem vlaku proti Gradcu 20 kg težek zaboj, napolnjen s samimi dukati in sicer s turškimi zlatimi funti in francoskimi franki. Lastnik tega milijonskega premoženja pa se niti ni hotel oglasiti. Državna oblast je našla 88.820 frankov v zlatu, ki jih je hotel verižnik vtihotapiti v Nemško Avstrijo. Kmalu nato pa je našla fin. straža še v nahrbtniku nekega Franca Bajta iz Pleternice v Slavoniji 105 bankovcev po 1000 rubljev. Straža je seve vse skupaj zaplenila. Tudi tihotapljenje en gros je skrajno sumljivo in je vlada baje že uvedla strogo preiskavo.

Duhovščina revolucionirala. Svetovni preobrat ni zrevolucioniral samo lajkov, ampak tudi duhovščino. Posebno na Češkem se je gibanje med duhovščino po večji svobodi močno razvilo. Za Čehi prihajajo Madžari, pa tudi v Jugoslaviji je zadnji čas opaziti to novodobno gibanje zlasti med nižjo duhovščino. Ti duhovniki zahtevajo demokracijo cerkvene uprave. Odločuje naj tudi laični element, škofo in druge duhovnike naj voli in odstavlja duhovščina in narod sam. Odpraviti se morajo ogromne razlike v dohodkih nižje in višje duhovščine. Duhovniki hočejo biti svobodni državljani in se tudi ženiti. Najmočnejše je doslej to gibanje na Hrvaškem, kjer izdajajo časopis »Reformo« in v Dalmaciji s časopisom »Splitski Narod«. Zahtevajo tudi jugoslovansko narodno cerkev, cerkveno edinstvo med pravoslavni in katoličani v Jugoslaviji ter živ narodni jezik pri službi božji. Vsak narod naj ima svoje pravice, svojo cerkev, svoje bogoslužje. Nazivljajo se ti duhovniki narodni in so prenesli svoj delokrog izve cerkve ter hodijo med ljudstvo in mu pridigajo pod milim nebom. Ljudstvo jih sluša in jim baje sledi kakor prerokom.

Od Sofie. Tatove, oziroma roparje, ki so oplenihi hišo Alberta pl. Klemen so deloma že prijeli. Drugi pridejo na vrsto.

DOPISI.

Ksaverij v Sav. dol. C. in M. podružnica za Ksaverij in Ljubno zboruje prvo-krat v svobodni Jugoslaviji v narodni gostilni pri Slatinšku v nedeljo, dne 10. avg. ob 15. uri ter vabi vse svoje člane in prijatelje jugoslovanske ideje k mnogobrojni udeležbi. — Odbor.

Sv. Jurij ob juž. žel. Veliko zanimanje vlada za Gregorčičevo slavnost, ki se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 15. uri na Gorici pri Osetu. Ženska podružnica C. M. je pridno na delu. V slučaju slabega vremena se vrši slavnost v šolski telovadnici. Me vse šentjurska dekleta, ki smo za našo domovino yneta, vas vabimo na solčno Gorico, kjer se bode dobilo dobro vino, pivo in potico. Kdor se bode pa lepo nosil, za nameček še kaj slajšega bode dobil! Sosedje, ne pozabite priti ter se z nami veseliti!

Iz Hrastnika. Dne 1. t. m. je umrl na Brnici pri Hrastniku tamošnji posestnik Andrej Dolinšek v starosti 90 let. Pokojnik se je bojeval pod Radetzkiem v Italiji ter je bil večkrat odlikovan. Kljub svoji visoki starosti je ohranil svež spomin na te stare čase in j erad pripovedoval zgodbe iz tistih dni. Zanimal se pa je do zadnjih dni tudi za sedanost ter se veselil naše osvoboditve. Njegov vnuk, g. Avgust Dolinšek, se je udeležil bojev ob Soči, bil večkrat ranjen in odlikovan z mnogimi kolajnami. Iz moštva se je povsod do častniškega mesta in se boril spomladi na Koroškem. Tudi tu je preliv kri — sedaj za Jugoslavijo — dobil je postranski strel v trebuh, vendar je okreval. Narodni obitelji Dolinškovi naše sožalje ob izgubi vrlga deda.

Trbovlje. 5. t. m. je tu umrla gca. Evlalija Feštajn, hčerka rudniškega poduradnika in predsednika pevskega društva »Zvon« ter odbornika raznih narodnih društev. Rodbini naše sožalje!

Iz Vojnika. V nedeljo, dne 17. avg. ob 15. (3.) uri prirede tukajšnji diletantje veliko slavnost; priprave so v polnem teku. Uprizorila se bo šaloigra v treh dejanjih, pevski zbor bo pa zapel nekaj pesmic; po predstavi sledi prosta zabava (šaljiva pošta, srečolov itd.). Med posameznimi točkami in pri prosti zabavi svira mal. godba. Slabo vreme naj nikogar ne prisili ostati doma, ker imamo v Vojniku lepo dvorano, v kateri se v slučaju slabega vremena lahko vrši tudi prosta zabava. Ker je to po dolgem času zopet večja prireditve, se nadejamo velike udeležbe; sosedna društva pa prosimo, da se ozirajo na našo slavnost. Torej na veselo svidenje v Vojniku!

Dobrna. Dne 15. avg. priredi narodni veselilni odbor ob 3. uri popoldne na vrtu gostilne »Pri Kozličku« veliko vrtno veselico z godbo, petjem, šaljivim gledališkim prizorom itd. ter plesom. Čisti dobiček za narodno godbo.

Konjice. V našem okraju je že dalje časa veliko pomanjkanje soli. Nismo si mogli razlagati kam sol izgine, toda sedaj nam je jasno. V Ločah je zaplenilo orožništvo nekemu verižniku nad 200 kilogramov soli, ki jo je hotel odpeljati iz okraja. Kupil jo je pri neki tukajšnji trgovki. Sliši se, da se je zgodilo tukaj že več takih umazanih slučajev, ne da bi bili merodajni faktorji ukrenili kaj zoper to.

Konjice. SLS priredi v nedeljo politični shod; njeni mariborski časopisi pa že ljuto napadajo organizacijo JDS v Oplotnici. Naši ljudje pa radi »ljubega miru« spijo. Če se nič ne dela, potem seveda tudi ne moremo imeti uspehov, ampak žanjejo samo tisti, ki se gibljejo.

Slov. Bistrica. Igra »Mladost« radi nastalih ovir odpade to soboto.

Slov. Bistrica. V bivšo šuljerajnsko šolo se je preselila deška ljudska šola. V svrhu dosege meščanske šole je krajni šolski svet prosil za razširitev ljudske šole v petrazrednico. — V vojašnici namerava vlada nastaniti vojaške bolnice. Železničarji-begunci pa bodo seve dobili službe, najbrž na hrvaških pogah.

Slov. Bistrica je dobila slovenski poštni pečat. Počasi, pa gvišno. In tako bo mogoče še enkrat zginit zlati »K. k. Bezirksgericht« in nazadnje še Francelnov grb. — »Mariborski delavec« je okrtal Pintarjevega sina, ki baje kot liberalac podpisuje napade na naprednjake, ki se nočejo pajdašiti z nemškutarcami. Da bolj drži, baje pošlje ta najnovejši žurnalist svoje duševne izprehode naenkrat »Jugoslaviji«, »Novi Dobi« in »Slov. Gospodarju«. »Naši ljudje naj torej primerno ukrenejo, ako se g. Pintar še kdaj prikaže v njihovo družbo«, svetuje

»Mariborski delavec«. Mi pa vojaškemu poveljstvu v Mariboru sporočamo svoje začudenje, da ima takšne fante pri tako zaupnem mestu, kot je cenzura in da se dečko kljub svoji telesni kreposti še ni učil eksercirati. Ali imajo bogati sinovi tudi v Jugoslaviji privilegije?

V Ormožu se je nastanil zdravnik dr. Anton Horvat.

Ormož. Telovadno društvo Sokol v Ormožu priredi dne 15. avgusta t. l. ob 15. (3.) uri v mestnih nasadih javno telovadbo združeno z veliko ljudsko veselico. Pri telovadbi nastopi moško in žensko članstvo ter kot posebnost tudi najmlajši naraščaj Ormoškega Sokola. — Glasbene točke proizvaja narodna godba v Ormožu pod vodstvom g. D. Serajnika. Za slučaj slabega vremena se prireditve preloži z istim vspeškom na nedeljo, dne 17. t. m. Vabimo vsa bratska in ostala narodna društva ter vsakogar, ki hoče preživeti nekaj veselih uric v domači, neprisljeni zabavi v metropoli slavnostnih Slovenskih gor, da se udeleži te prireditve. — Na svidenje! Na zdar!

Zadnja poročila

LDU. Beograd, 8. avg. Narodna poslanca dr. Brazigar in dr. Hinko Puc demontirata najodločnejše vest v »Tribunal« od 1. avgusta, da sta izstopila iz demokratske zajednice ter označata vest kot neresnično.

Ogrski Nemci za Jugoslavijo.

LDU. Vel. Becskerek, 8. avg. Deputacija nemških meščanov Szombolya je odpotovala v Pariz, da sporoči konferenci željo svojih someščanov, naj se odtrgani del Banata pridruži kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

LDU. Vel. Becskerek, 8. avg. Komisija za določitev časne meje med Rumunijo in kraljestvom SHS je končala svoje delo. Sklepi te komisije bodo stopili v veljavo s priznanjem novih mej po prizadetih vladah.

Predsednik republike Portugalske izvoljen.

LDU. Lizbona, 7. avg. Zbornica je pri tretji volitvi izvolila Antona Almeda za predsednika republike.

Listnica uredništva.

Slov. Bistrica: Dopis smo prejeli šele v petek. Celje: Poročila o imenitnih veselicah v »Deutsches Haus« za katere tiskajo lepake nemške tiskarne, ne moremo priobčiti, najmanj pa anonimnih. Celje: Članici R. K. Začetne črke nam ne zadoščajo, toraj v koš. Dobrna: Bomo priobčili. Besedilo za inserat pa ni bilo priloženo. — Več dopisnikom: Prosimo potrpljenja!

Hrana in stanovanje

se išče za dve učenki meščanske šole za šolsko leto 1919/20. Naslov se izve v upravnistvu Nove Dobe. 1142 3—2

Poslano.*

Podpisana medsebojno prekličeta vse govorjenje, ki se je tikalo njunih oseb.

Lebeničnik Ema

Koštomaj Fran

* Uredništvo ne prevzame odgovornosti.

Kuhinjska oprava s posodo se proda za 1000 K. Kralja Petra cesta 28, nasproti gostilne Branibor. 1

Pri hišni učiteljici se sprejme 2 ali 3 učenke na stanovanje in hrano. Gospoška ul. 30. 1156

- Kontoristinja -

se išče za Celje,

zmožna slovenskega in nemškega jezika, kot pomožna event. tudi samostojna zmožna moč, za mešano trgovino na debelo. — **Prednosti imajo že v tej stroki službojuče moči.**

Ponudbe z novelbo plače pod »Kontoristinja 20« na upravnistvo.

SKLADIŠČE

vzajem v najem, če mogoče bližje kolodvoru, v mestu, ali tudi zunaj. Cenj. ponudbe pod »Skladišče 20« na upravnistvo. 1158

„LASTNI DOM“

registrirana kreditna in stavbna zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po **(3 1/2 %)** tri in pol od sto

Belo & modro & rdeče Blago za zastave!

Poglejte si, predno si preskrbite Vaše potrebščine, ravno kar došlo za-
logo inozemskega moškega
sukna, kamgarna, še-
viljota, hlačevine,
ženskega vol-
nenega
blaga, celirja,
kambrika, platna, kravat,
robeev, srajc, in spodnjih hlač.
: Velika izbira svilnenih robeev. :
Bogata izbira! — Cene nizke!

Za solidno postrežbo jamčiva
Sirec & Drofenik
Celje, Krekov trg št. 3.

Slovenija, pozor!!!

Nova, uradno potrjena iznajdba, nov način zidanja, ki je polovico cenejši, se prihrani 50% na delavcih, 35% na opeki, 75% na apnu in pesku, veljavno za pritlične stavbe vsake vrste. Prevzamem tudi v izvršitev zgradbe cerkev, šol, mostov, cest, jezov, železobetonske traverze, beljenje hiš v jugoslovanskih barvah, vsa popravila, načrte in proračune. Za prihodnje leto naj se že letos naroči. Naročuje se pri zidarskem mojstru **Dragotinu Korošcu, Braslovče, Zalač, Šoštanj ali Brežice.** 1141 — 2

Išče se

stanovanje v Celju

3 do 4 sobe, eventuelno proti zamenjavi v Mariboru. Ponudbe pod »Zamenjava« na upravni-
štvo lista. 1153 1

Izjava.

Podpisana Terezija Trebše iz Radeč št. 127 obžalujem, da sem dne 3. julija 1919 gospo Fani Rojec iz Celja, Glavni trg, na njeni časti žalila, prekličem to žalitev in se ji zahvaljujem, da me ne bo sodnijsko preganjala.

Radeče, dne 22. julija 1919.

Terezija Trebše.

Išče se prazna soba s štedilnikom. —
Natančneje: Škorjanc, Vodnikova ulica št. 5.
1151 3—1

Proda se nova hiša

s 3 sobami, hlevom, vinogradom in sadnim vrtom (20 minut od Celja). Vpraša se pri g. J. Krajšku, Breg št. 1.
1147 2—1

Oznaniša „Union-Propaganda“ Maribor,
oddelek oglasne uprave.

Industrija za razsvetljavo

družba z omejeno zavezo.

Maribor, Gosp. ul. 8, telef. 267
nudi:

Odd. I. Sestavo elektr. naprav luči in moči v vsakem obsegu za vse vrste toka, telefonske in signalne naprave vseh vrst.

Odd. II. Tvarine en gros. Dobava vseh elektrotehn. tvarin, strojev za razsvetljavo in žarnice. Posebno bakrene vodne tvarine po vagonih iz inozemstva: strojno olje in mast.

Odd. III. Strojno tehn. oddelek sestavi: zgradbe celih tovarnih vsake vrste: vodovode, turbine, tovarne za obdelovanje lesa, žigalic, železnice, parne naprave, črpalnice, oskrbe vode, livarne, tiskarne, bencin in dieseljeve motorje in odda poljedelske stroje. Kratka dobava. Načrti in obisk inženirjev na razpolago

POZOR!

Naznanjam vljudno p. n. občinstvu, da sem s 15. julijem otvoril prvo in edino slovensko oblastveno koncesijonirano

posredovalnico

za obrat z zemljišči:
nakup in prodaja posestev, hipot. pos. itd.
K. TROHA
samo Tegetthofova c.
:- št. 30, pritličje. :-
1129 3—1

Ronrad in Roza Čuček

gostilna Gaberje, 1155-1

naznanja cenj. občinstvu v mestu in okolici, da se priredi v nedeljo 10. t. m.

Vrtna veselica z godbo na lok.

Na vsoporedu je ples in prosta zabava.

Posebna vabila se ne bodo oddajala.

Prodajalka,

prvovrstna moč, se sprejme za manu-
faktorni oddelek v trgovini z mešanim
blagom 1135 5—3

I. Vizovišek v Žalcu.

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **Iekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34—26

Žična mreža

pocinjena, raznih debelosti se prodaja,
Srebotnjak, Ljubljana.
Kolodvorska ulica 31. 1097 6—5

Južnoštajerska hranilnica v Celju

razpisuje službo

tajnika (l. uradnika).

Ponudbe naj se pošljejo do 31. avgusta »Južnoštajerski hranilnici v Celju«.
1143 2—1

Po najvišji ceni kupuje vsako množino
krme, krajnike, smrekove škorje in čreslo, kakor
tudi oglje, vreče za oglje, fižol in jajca
tvrdka Ivo Čater, Celje.
1150 2—1

Pri mestni občini v Slovenjgradcu se razpisuje služba

občinskega tajnika

Prosilci slovenske narodnosti, zmožni tudi nemškega jezika, ter stroje-
pisja, kateri so v občinskih poslih popolnoma izurjeni, naj vložijo tozadevne
prošnje opremljene z domovnico, npravnstvenim spričevalom z izkazi o dosedaj-
nem službovanju, do 25. 8. tl. pri mestnem občinskem uradu v Slovenjgradcu.
Prosilci, kateri so pevci ali godbeniki imajo prednost. S to službo združila bi
se lahko tudi služba mestnega organista.

Mestni občinski urad v Slovenjgradcu.

DROGERIJA

PARFUMERIJA

FOTOMANUFAKTURA

+ SANITAS +

KRAMAR & VRTOVEC

• CELJE •

Hotel „Pri belem volu“

v Celju, Kralja Petra cesta

Prvovrstna kuhinja, najboljša vina in vedno sveže
pivo. Sobe za tujce na novo urejene. — Postrežba
solidna. Za obisk se priporoča **Drag. Bernardi.**

Volno

ovčjo, kupi vsako množino po
najvišjih cenah **veletrgovina**
R. Stermecki, Celje
1121 8—3

Dejanje govori !!!

Vprašajte samo vsakega

trgovca

kako lahko in uspešno on deluje
od časa, ko je postal odjemalec

veletrgovine

Jzidor Scholler -ja sin

Telefon 106 **Zagreb.** Vlaška ul. 21

Od 1883. obstoječi prvovrsten iz-
vor k ceni in hitri dobavi

specerijskega

kolonijalnega in

prekmoškega blaga.

Zahtevajte cenike!

923 16—6

Dva močna in poštena trgovska učenca

z dobrimi spričevali iz boljše hiše išče

tvrdka Rudolf Pevec

v Mozirju. 1122 4—4

Prvovrstne šivalne stroje, kolesa s
fino francosko pnevmatiko, posamezne plašče
cevi, gumirastopilo, vžigalnike, itd. priporoča

M. Kladnik, 1027 4—4

trgovina šivalnih strojev in koles.

Celje, Kralja Petra cesta 33.

Vsakovrstno specerijsko in
kolonijalno blago na de-
belo in drobno razpečava
na novo ustanovlj. trgovina

Ant. Močnik

Celje, Glavni trg 8

Najboljša žgana in surova kava,
cikorija, mlo, vseh vrst moka,
riž, pristno bučno olje, rozine,
mineralne vode, petrolej, vžiga-
lice, barve za obleko, konjak itd.

Vsaki dan sveži kvas.

Hotel-restavracija

BALKAN

priporoča dobro kuhinjo in izvrstna vina
ter ima dnevno sveže pivo v sodčkih.
Na razpolago je klubova soba.

Vsaki dan koncert.

Rogaško slatino, riž, kavo su-
rovo in žgano, olje, testenine,
sladkorčke v kartonih, ter vse
drugo specerijsko blago pripo-
roča po najnižjih cenah trgovina
s specerijo in z dež. pridelki na
debelo in drobno

Franc Kolenc, Celje,

213 **Narodni dom.** 52—30

Kupim tudi vsako množino lanenega semena.

Kavo žgano in surovo, rozine, olje,
Erdal-kremo, likalo (biks), vse vrste
barve za obleko, mazilo za voz, pe-
trolej, sveče, vžigalice, splich vse
specerijsko in kolonijalno
blago na debelo in drobno
priporoča tvrdka

Ivan Dečko, Celje

nasproti Narodnega doma.

Vedno

na novo dobiva veletrgovina **Ster-
mecki v Celju** v velikanskih mno-
žinah sukno, kamgarn in hlačevino za
možke obleke, volno cefir, modrovino
in pisano tkanino za ženske obleke,
šifon, belo in in pisano platno za pe-
rilo in razno manufakturno blago, ka-
tero prodaja zaradi ogromnega nakupa
po najnižjih cenah in ako še ne verja-
mete, poskusite takoj, samo z enim
nakupom, da se sami prepričate.

Veletrgovina in razpošiljalna
R. Stermecki v Celju

ima tudi velikansko zalogo gotovih
moških, ženskih, deških in otroških
oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila,
denarnic, nogavic, robeev in na tisoče
drugih predmetov, katere tudi prodaja
po čudovito nizkih cenah in na zahtevo
pošlje vsakemu ilustr. cenik.
Vzorcev sedaj še ne pošiljam.

R. Stermecki

v Celju.

214 52—31